

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Teleki K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Ziehermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak

REMÉNYI

A magyar alföld királynője, büszke nagy Debreczen ma reggel a magyar művészet királyát üdvözölte falai között. A végtelen rónák fölött uralkodik Debreczen s a művészet végtelen birodalmában lett hatalmas, legyőzhetetlen ur, az az egyszerű magyar ember, kit ma és holnap itt a magyarság szíve azzal a lelkesedéssel, mely csak ennek a szívnek sajátja, olyan lelkesedéssel, melyet az ő művésze csak felköltöni tud, örömmel, megindultan ünnepel.

Debreczent most nagy kitüntetés éri. Az egész országban az egyetlen város Debreczen, hol Reményi mostani körutjában kétszer egymásután tárja fel művészetének mélységes kincseit. Városunknak, a puritán erkölcsű Debreczennek, melyet a magasabb kulturális mozgalmak iránti rideg közömböséggel annyiszor vádoltak, ez nagy dicsőségére válik, mert ez a sokszor igaztalanul emelt vádnak egyik legfényesebb czáfolata. Debreczen művelt közönsége seregestől igyekszik a nagy magyar művész iránti hódolatát leróni s meg vagyunk róla győződve, hogy színházunk tágas csarnoka nem két, de lizenkét estén is zsufolásig megtelnék telkes, művelt közönségünkkel.

Reményi nem pusztán művészi nagyság. Az ő neve egy egész korszakot jelent ez ország történetében. Mikor »Magát az elnyomott magyarnak kisírni sem volt szabad«, ő hegedűjével bejárta az országot s a művészet örök vigasztalásával gyógyította a fájó lelkeket. Az elnyomás sötét esztendői alatt az ő varázshagedűjének hangjaira derült fel a magyar szívekben a nemzeti öntudat világossága. Ő tudta legjobban, mivel lehet a magyar ember lelkéhez hozzá férni. Ő érezte, ő a minden ízében magyar művész, hogy a magyar embernek legnagyobb kincse, Istennek amaz igazi áldása, a meleg kedély, az az érzés, melyet ellenségeink selkeredésünkben sokszor magunk is szalmalángnak csufolunk, a mely pedig sokkal inkább magába mélyed, mint magasra csap, mely »sirva vigad«, melynek örömeiből sem hiányzik soha az az édesbus vonás, a mely a magyar embert mindig megóvta a szertelen öröm tulzásaitól.

Igaz, hogy ilyesmire oka is alig van. Hiszen »Háromszáz esztendő óta, Szomoru a magyar nóta«. És ennek a háromszáz esztendőös szomoruságnak legszomorubb évei voltak azok, a melyeket a Reményi hegedűje felderített. Az ő nevével forrt össze a magyar szív busongó reménye. »Négy kis hurban annyi érzés!« Valóban a magyar kedély nagy költője, a magyar

lélek nagy zenészenek művészetét e felkiáltással legtalálóbban dicsőítette. Nem a bravour; az érzés művésze ő, noha vonójával az ene-művészet klaszszikai szépségeit egymásután építi fel hallgatói lelkében.

A magyar genius másik óriásához a rokonszív minden köteléke füzte Reményit. Annak ajkán a hősi halál elnémitá a dalt, ő hegedűjén folytatta, mikor Petőfi kezéből a kozák dárda kiütötte a tollat, kardot, s folytatta a nemzeti eszme diadalmas harczát az elnyomatás éveiben. Légyen érte keze áldott, az a kéz, mely hegedűje hurjain a magyar szívek hurjain játszott. Az ő játéka igazság vala, melylyel eloszlatta a hazugság rémeit, melylyel meggyőzte a magyart, hogy hazugság, mit az elnyomás hirdet, a szabadságot megölni nem lehet: »Nem lesz mindég éjszaka, Megvirrad még valaha!«

A hurjain ébredező nemzeti öntudatnak a nagy művész közel czélt is tudott vonójával kijelölni. Szobrot Petőfi-nek! S mi addig a dusaknak nem jutott eszébe, ő, az egyszerű szegény művész lehetővé tette. A legnagyobb magyar költő szobrát a szó igazi értelmében összehegedülte. Az ideális föllendüléstől elszakott, korunk anyagisága megmosolyogja és sentimentalismusnak csufolja gyakran mindazt

A DEBERECZEN TÁRCZÁJA.

Meddig szeretünk?

(Farsang utáni karczolat.)

Irta: Kanizsai Endre.

Legénykoromban egyszer bálban voltam és séta közben egy kaczagó szemű, gömbölyű kis teremtes, a ki még elég naiv arra, hogy ártatlannak lássék, és elég ártatlan, hogy naiv legyen, — szóval egy kis bakfisch azt kérdezi tőlem, hogy a házaspárok holtig szeretik-e egymást?

— Természetesen, felelém. Ugy vettem azonban észre, hogy nem igen van feleletemmel megelégedve, mert csinos, szőke fűrtöcskéit kétéledőleg rázta meg.

— Hát a mézes hetek meddig tartanak? kérdé ismét, mialatt a tánczterem egy szögletébe futó pillantást vetett.

Én majd hanyatt vágódtam bámulatomban. Meddig szerelmesek az emberek? A mézes hetek meddig tartanak? szörnyű fatális kérdés egy kis leánykától, annyival is inkább, mert helyes feleletet nem lehet ráadni.

— Miért kérdezi kis galambom?

— Hát nézze csak, még két éve sincs, hogy Róza férjhez ment, akkor vőlegényével az örülésig szerették egymást, — s im látja, most a boldog férj a kredenczben kártyázik és iszik, Róza pedig ott a tánczterem szögletében mily édesen hallgatja a szolgabíró udvarlását!

Valóban igaz, most már látom, hogy jogos a kérdése s kíváncsisága indokolt, de azért bocsásson meg, kérdéseire kimerítő feleletet nem tudok adni, mert hiszen ahhoz tapasztalat kell, én pedig még, óh fájdalom, legény vagyok s nemcsak a mézes hetek örömeit, de még a szerelmet sem izleltem soha. Hanem ha már annvira kíváncsi arra, hogy meddig szeretik egymást a házaspárok s meddig tartanak a mézeshetek, hát nőjön még egy félarasznit s akkor, ha már lesz mit apritanom a tejbe, hát — tudja mit? Akkor kettecskén megpróbálhatjuk, jó lesz ugy-e?

Felelet helyett elpirult s egy nagyot csipett karomon a kis bakfisch, azzal ott hagyott a faképnél. Nem tudtam az egész bálban szóra hozni, háromszor kosarazott ki.

Pedig a legjobb akarat mellett sem tud-

tam okosabb feleletet adni a piczikének, mert ámbár sok mindent megtanultam már, de a fenti kérdésekre kielégítő választ, semmiféle tudományban megöszült parókás bölcstől nem olvastam.

A bölcsek pedig minden kérdést égen és földön köztudomás szerint kutatások tárgyává tesznek. Kikutatták már a magasságos eget s a csillagrendszer titkait egész a mennyországig, a földet a rajta levő bogarakkal s annak bel-sejét a pokolig, de a szerelem labirintjait, annak örök titkait, fázisait csak tanulmányozzák, — de kénytelenek belátni, hogy mennél többet foglalkoznak vele, annál kevesebbet tudnak róla.

Vannak sokan, kik-e téren is meteorológiai állomásokat szerveznek az északi szélesség 80-ik fokától az egyenlítőig, latba vetve éghajlatot, fajt, műveltséget, az üterek verését, táplálkozást, a társadalmi létviszonyokat s ezek összevetéséből akarnak kihozni egy általános feleletet.

Pedig éppen azért, mert ezek a tényezők hatalmasan befolyásolják a szerelem milyenségét — azért nem fogja kutatásaikat siker koronázni.

a mi nem a köznapi élet megszokott formái között jelentkezik. Néma hódolattal, a meghatottságtól könnyező szemekkel nézte azonban az egész ország, mikor Reményi Ede Petőfi Sándor szobrát megkoszorozta. Két nagy szellemnek idő és halál határain túlmelegedő találkozását, a valódi nagyság megnyilatkozását látta a nemzet amaz örökre emlékezetes jelenetben.

Reményi neve túl a messze oceanon a magyar név örök dicsőségét jelenti. Távol kelet és messze nyugot egyaránt hódolattal borul le az ő nevére, a magyar művészet nagysága előtt. A föld kerekességén mindenütt, hol száraz fáját megzendíté, meggyőzte a nemzeteket, hogy a magyar szivben az általános emberi nagyság mélyes forrása buzog. Így hozta hozzánk közelebb a népek szíve át, így szerezte meg nekünk a világ szeretetét. Szeretettel és büszkeséggel valljuk mi őt magunkénak. Legyen üdvözölve, itt ez ősmagyar város falai között, itt a puritán magyar érzés, az igazi magyar kedély forrásánál.

B. S.

Országgyűlés. A képviselőház ülése febr. 23-an. A tegnapi nap a gróf Apponyi Alberté volt, ki hatalmas zárbeszédet tartott. Teljes 2 óra hosszáig beszélt s beszédének túlnyomó nagy része Szilágyi Dezső igazságügyminiszter multkori nagy beszédével foglalkozott. Objektív érveléssel döntött le minden állítást, melylyel Szilágyi Dezső a maga javaslatát az igazságügyi szuverénitás és az 1868. XII. t.-cz. megsértésének vádjá ellen védeni igyekezett. Egyetlen egy állítása nem maradt az igazságügyminiszternek, melyről Apponyi ki nem mutatta volna a tévedést, vagy a tarthatatlanságot. Mikor azután Apponyi bevezette beszédét, elemi erővel tört ki az ellenzék lelkesedése, mely oly nagy mérvű volt, hogy Szilágyi Dezső igazságügyminiszter alig tudott tőle szóhoz jutni. Ezt a többségben nemelyek arra magyarázták, mintha az ellenzék nem akarná meghallgatni Szilágyi Dezsőt és ennélfogva szenvedélyes hangok hallatszottak a többség sorából és ezeket szenvedélyes kézmozdulatok is kísérték. Az izgatottság általánossá vált. Vegre háromnegyed kettő felé a csend helyreállott s Szilágyi Dezső igazságügyminiszter elmondhatta néhány rövid megjegyzését, melyekre Apponyi nem válaszolt. Az

ülés befejeztével az ellenzék Apponyit éltetve vonult ki az ülésteremből. Az ülés után az ülésteremben csoportok képződtek, melyekben a miniszterek, kormánypárti és ellenzéki képviselők vitatkoztak a lefolyt jelenet fölött. — Kormánypárti részről az ellenzék magatartását kihívásnak vették s arra retorziókat helyeztek kilátásba. Az ellenzéki képviselők kijelentették, hogy állanak elébe, de megjegyezték azt is, hogy oly rendkívüli és példátlan hatás után, mint a minőt Apponyi Albert beszéde szült, nem lehet csodálni, ha a csend rögtön nem tud helyre állni s nem ildomos azonnal forszírozni a csend helyreállítását. Ily heves és izgatott hangulatban a véderő-vita óta nem álltak egymással szemben a pártok. Ma tartja zárbeszédét Polonyi Géza és ma készül Apponyinak felelni Szilágyi Dezső igazságügyminiszter. Valószínűleg ma lesz a javaslat felett a névszerinti szavazás is.

A kormány és az ellenzék. Azok, a kiknek érdekükben áll a kormányzás monopoliuma, az ellenzéknek rendszeres azzal szokták vádolni, hogy magatartása üres és ok nélküli ellenzékesség. Ez elfogult vád tarthatatlanságát az ellenzék gyakran, de különösen a közel napokban igazolta be törvényes és önzetlen magatartása által. Baross és Csáky minisztereket a vámtarifa és a primási szék kérdésében éppen az ellenzék támogatta legloyálisabban és hazafisággal, mivel viselkedésüket a haza javára irányzottaknak beismerte. Nem kell tehát vádolni az ellenzékkel, a melynél a világ egyetlenegy parlamentjében sem található hazafiasabb, tisztességesebb és loyálisabb ellenzék, hogyha a kormány jó uton jár. Viszont midőn az olyan törvényjavaslatokat, mint például a konzuláris bíraskodásról szóló, hevesen támadja: csak kötelességét teljesíti!

A ki szégyenli, hogy magyar. »Egy őszinte szó a Kossuth-kultuszról« című röpiratot tákolt össze a Széchenyiek egyik swarcgelb hajtása: Széchenyi Dénes gr. A röpiratozó mágnás, a Kossuth-tiszteletet forradalmi színezetűnek tartja s ezért szólal fel ellene. Az író jellemzi, hogy az urbériség rendezését elsieltetettnek tartja, a szabadságharcot, melyet következetesen forradalomnak s polgárháborúnak nevez, helyteleníti, Magyarországot nem önálló államnak, hanem csak a »birodalom egyik felének« tekinti. Azt, hogy mikor s miért szégyenlette magyarságát, a következők beszélik el: »A véderő-vitabeli tüntetések idején a hírlapok szerint minduntalan lehetett összevissza keverve hallani: »Eljen a király«, vagy »Eljen Kossuth!« . . . Ha ez tényleg így volt, alig lehetne képzelní sertőbb botrányt. Igaz, hogy a hol sok a publikum, oda esőselék is vegyülhet, de ez nem merne így föllépni, ha a tisztességes közönség csak némi erélyt mutatna

fel. Oly szivrendítő valami fekszik azon jelenetben, hogy azt egész könyv sem tudná elmondani, nem is ereszkedhetem ennek magyarázatába részéről csak annyit mondhatok, hogy akkor külföldön tartózkodtam és ott igen visszahúzódva éltem. Örökre hálás maradok azok irányában, kikkel mégis társalogtam, azon gyengédségért, melyet irányomban tanusítottak az által, hogy akármit beszéltünk, legnagyobb figyelemmel elkerültek mindent, mi hazai körülményeinkre emlékeztethet volna. Következtenni lehet abból, hogy mit gondoltak felőlünk. Nekem meg őszinten meg kell vallanom, hogy szégyenlettem, hogy magyar ember vagyok. Mi pedig még őszintébben sajnáljuk, hogy ily magyar mágnás is létezik!

BELFÖLD.

Szentesített törvény. A vasárnap munkaszünetéről szóló törvényjavaslatot királyi felsége már szentesítette s az f. évi apr. hó elsején életbe fog lépni.

Választási mozgalom. Újvidéken a kormánypárt Harkányi Károlyt kiáltotta ki képviselő-jelöltté. Ellenjelöltje a szerbek által fölléptetett Hadzsits Antal, a kit először mérsékelt ellenzéki, utóbb pedig pártönkivüli programmal léptették föl, de tényleg a nemzetiségi párthoz tartozik.

Tiltakozó oláhok. A bunyadmegyei románok Mihó ügyvéd elnöke alatt vasárnap értekezletet tartottak Szászvároson. A gyűlésen vásárra bejött falusiak, ügyvédek, papok, tanítók vettek részt. Lehettek körülbelül negyvezszan. Az elnöki megnyitó beszéd után Tinciu ügyvéd hevesen kikelt a kisdédővő-törvény ellen, mely a magyar nyelv kedvéért lehetlenné teszi, hogy a gyermekek zsenge korukban alaposan megtanulhassák az oláh nyelvet. A gyűlés egyhangulag tiltakozott Csáky Albin miniszter kezdeményezése ellen és kimondta, hogy visszautasítja a tanfelügyelők beavatkozását.

Az esztergomi főkapitán. — mint Esztergomból jelentik — a pápához fog fordulni, hogy az érseki főkapitán székelyek továbbra is Esztergom legyen.

Új tanszék az egyetemen. A budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi karánál a pénzügyi jog előadására új tanszékét rendszeresítették. Az új katedrara már ki is hirdették a pályázatot. A kérvényeket a jog- és államtudományi fakultás dékánai hivatalához márczius 15-ig kell benyújtani.

Míg a szép Olaszhon egyes vidékein és a déli szigeteken, hol narancs, citrom, datolyapálma örök tavaszon virul, a tizenhárom éves leányka már kinyílt rózsá, csak le kell szakasztani, a negyven éves hölgy pedig anyókévé tőpörül, — addig a krumpli és zab-termő Árva, Liptó, Trencsénből kivándorolt drótos tót legényeknek még harmincz éves korukban sem nő ki a bajszuk, s a mérsékelt égő azon delnője, kinek négy X-et rajzolt hátára az idő, még javakorbeli viruló menyecske. Ha özvegy, férjhez vágyik; ha köpezős, alacsony, kopasz, s e mellett még öregecske is az apjuk — udvaroltat magának, — ha eladó leányai vannak, velők versenyez a kellemben, szépségben. Tehát e differenciák miatt sem lehet meghatározni a mézes hetek tartalmát.

Akkor talán meg lehetne felelni e kérdésekre, ha a párosulás mindenütt az általánosan felállított §. szerint történnék, t. i. a nő tíz évvel lenne ifjabb a férfinál. De éppen itt látunk szörnyű eltéréseket. Sok hivatalnok, pap, földbirtokos csak akkor gondolja rá magát a nősülésre, mikor már vagy a rossz vendéglői kosztot meguntá, vagy a tüdejét már felig elveszekedte a ragadós kezű cselédekkel.

Hanem ha már nősül, természetesen fia-

tal leányt keres, ki bizony sokszor leánya, sőt unokája is lehetne.

Egy néhány év mulva aztán, mikor a nő szerelme igazi lángra gyul, az apjuk már végzett szerelmes és a szórakozását nem a feleség oldala mellett keresi, hanem a kávéházakban, a farmuczi, preferancze és dákók mellett. A kis menyecske hadd epedjen magában.

Mikor aztán az epedők (1000 közül egy ?!?) közül valamelyik unalmában szívesen beszél csinos szomszédjával, — mert »a virágnak megtöltani nem lehet« kész a botrány s ki a hibás? persze: az asszony.

Tehát a korkülönbség miatt sem lehet meghatározni, meddig szeretik egymást a házaspárok. Hanem egy bizonyos. Az, hogy a nő mindig képes szeretni. Az igazi francia nő pláne sohasem vénül meg.

Itt egyenliti ki a természet a differenciát. A férfinak korlátlan szabadságot ad, — a nőtől megvonja azt. S viszont a férfi keble hamar kihamvadt vulkán, a nőé örök Vesztatüz.

Normális körülmények közt — (mint egy jámbor filozopter jegyzeteiből olvastam, de persze ezt a kis bakfischnek nem magyarázhatam meg) a mézes hetek addig tartanak, míg

a házaspárok turbékolásába semmi fele idegen hang nem vegyül, tehát míg csupán egymásnak élnek.

De egyszer csak — többnyire nem nagyon késik — bekövetkezik, hogy a kis aranyos figyelme, gyöngédsége, melylyel eddig a »kis papát« árasztotta el, — megoszlik, — az oroszlanrész annak a »kis mókusnak« jut ki kövér kacsoival ott hadonáz — a bölcsőben.

Ezzel aztán páz neked mézes hét örökre! Az eddig gonddal örzött, szellőtől, korhelt kompiától, hamis szemű asszonyoktól féltékenyen takargatott férj — vissza van adva szabadságának. A kis menyecske öröme, üdvé boldogsága a bölcső, a házi sipka, papucs, pipabajt kötést — a piczike fejkötő, harisnyaváltja fel.

Óh lehetnek még ezentul is édes hetek, de a méz — az cukorrá változik.

Ez pedig azok előtt, a kik a cukor és méz édessége közti különbséget ismerik, bizony különbség ám!

Azonban ez csak a mi civilizált, művelt féltekénken van így, — a hol a mézes hetekre is el lehet mondani; »alig virult — már is elhullt levele!«

A tiszta erkölcs, a tudomány, műveltség-

A közigazgatási reform. Gróf Szapary Gyula miniszterelnök, mint a »P. H.« értesül, a jövő hét elején fogja a képviselőház elé terjeszteni a megyei közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatot. Hogy a ház bizottságának ideje legyen ugy ezen, mint a bírói és ügyészi szervezet módosítását célzó törvényjavaslatnak előkészítő tárgyalására, a közigazgatási törvényjavaslat benyújtása után a képviselőház huzamosb ideig nem fog érdemleges üléseket tartani.

Üresedő választókertület. Mint a »Zombor és Vidéke« értesül, Zombor városában nemsokára ismét képviselőválasztás lesz, miután a város országgyűlési képviselőjét Koczkar Zsigmondot a kir. táblához fogják bírónak ki-nevezni.

Korcsmárosok sztrájkja. Hódságh, bácsmezei mezővárosban furcsa sztrájk uralkodik már ujév óta. A korcsmárosok észre-kaptak a regálehérlővel, ki erőnek erejével rájuk akarja kötni a saját borát, míg a korcsmárosok azt kívánják, hogy szabadon szerezhessék be borkészleteket. Egyik fél sem akar engedni s a háborúnak az lett a követke-zése, hogy a nagyobb korcsmárosok most sztrájkolnak s a korcsmárkban nincs bor. A legrövidebbet a hódásághi borivók huzzák, akik már ujesztendő óta hiába szomjasak.

KÜLFÖLD.

Ozma Digma veresége. Tokar elfoglalása után heves csata volt Ozma Digma-val. Mintegy 2000 arabs megtámadta az egyiptomi csapatokat, melyek elfoglalva tartották a romokba döntött épületeket. Az egyiptomi lo-vasság azonban szétütötte az arabokat, kik 700 halottat hagytak a csatatéren. Ozma Digma 30 lovas kíséretében Tamsin irányában me-nekült.

Az oportói zendülők sorsa. A hadi törvényszék vád alá helyezte mindazokat, kiket a legutóbbi zendülés alkalmából elfogtak. Összesen körülbelül 300 katoná és 30 polgár ember van letartóztatva. A katonák fölött tiz-tiz emberből álló csoportonként fognak ítélni.

A szerb kormányválság. Pasics a radikális párt több vezérferfiával tanácskozott a kabinetalakítás tárgyában. Loghosszabban tárgyalt Dokicscsal, Sándor király volt nevelőjével. Pasics kijelentette, hogy vállalkozik a ka-binetalakításra. Hogy az egyes tarczákat ho-gyan fogja kiosztani, arról még nem nyilatko-zott. Valószínű, hogy a Gruics-miniszterium legtöbb tagja belép a Pasics-kormányba is.

Németellenes tüntetés. A régebben feloszlaltott francia hazafias liga volt tagjai gyűlést tartottak, melyen Derouléde tiltakozott az ellen, hogy francia művészek részt vegye-nek a berlini kiállításon. Derouléde ezután Strassburg szohrához ment és ennek talapza-tára zászlókat tett le.

Vasut Szibériába. A szibériai vasut tervét már bemutatták az orosz közlekedési miniszteriumnak és legközelebb a birodalmi ta-nács elé terjesztik jóváhagyás és a költségek engedélyezése végett.

A chilei forradalom. Mendozába mintegy 200 chili menekült érkezett, kik azt be-széli, hogy a lázadók Urizza tábornok vezér-lete alatt elfoglalták Pissagua, Iquique, Antofoga-sta és Chanaral városokat. E hirt másfelől is megerősítik.

Konstantinápolyi élmények.

Roményi Edéttől.

A nagy művész mostani hangversenye alkalmából idő-szerűnek tartjuk életének önmaga által elbeszélte követ-kező érdekes epizódját fölleveníteni:

Keleti utazásomból visszatérve hazám-ba sokszor és sokan kérdezősködnek ottani éle-ményeim felől; miután pedig bajos dolog min-denkor részletesen kielégíteni érzésben az igényeket s elsorolni e történeteket: elhatároztam magamat megkísérteni leírását mind azon érdekesebb tapasztalatoknak, melyeket ottani időzésem alatt gyűjtöttem.

Egészen tárgyilagosan és egyszerűen fogom ezt tenni, a miért is ne várjon a t. olvasó tőlem czifra szavakat és körmondatokat. Ha egy pár kellemes percet okozandok éle-ményeim esetelésével: ezélmomat elérnek fogom tekinteni. Kezdjünk tehát hozzá.

Legtöbbször és legtöbbek által ostromol-tatván azon kérdéssel, hogy voltam-e hárem-ben, s hogy milyen az a török hárem? — szóljunk legelőbb is hát erről.

Tehát mi a hárem? — Ama szentély, hol a mohamedán vallású ember neje, odalis-que-je és gyermekei élnek. Vannak, kik több nőt tartanak, mert a vallás ezt megengedi, de ritkán engedik ám meg ezt a luxust a török nők férjeiknek, mert vagy szegény, vagy közép-rendű, vagy gazdag a török is, ép úgy, minden más nemzetbeli; ha szegény, úgy hálát ad Allahnak, ha egyet eltarthat; ha középrendű, ily esetben a két vagy három háztartás is (t. i. a menyiai a nő, és azok gyermekei) már igen nagy kiadás, mit csak a dús gazdag török bír el; és ime innen az az általános hiedelem, hogy a töröknek 5—6—7 felesége is van; ha tehát a gazdag ember több nőt tart, úgy több házat is kell tartania, mert a nők ám Török-

országban is és ha az orthodox mozlem nem is tartja őket egyébnek tetszetős butorzatnál (odalisque annyit jelent: szobába való), de ők maguk épen nem tartják magukat butornak, s ezen meggyőződésüket éreztetni is tudják illető férjeikkel, kiknek úgy meggyül a bajuk ezekkel az élő butodarabokkal — ha ugyan a török-nek észébe jut több nőt egy hárembe elhelyezni — hogy Allah sem segít rajta a mikor akar, mert a nő, kinek első szülötte figyermek, legi-tim nő, ki férjének, s a másik vagy harmadik feleségnek úgy kaparná, vagy talán ki is kaparja a szemét, hogy aztán szem nélkül, de még is világosan be és átláthatja, hogy ez az élet igazán nem gyönygyélet!

Mi a következtetés mind ebből? Az, hogy az emberi természet mindenütt egy és Isten bennünket mind egyformáknak alkotott. A sajátlagosságok éghajlat és vallás szerint változnak, de ha a felső eredeti zománcot elveszszük, az emberi természetet és eredetiségében min-denütt egyaránt föltalálhatjuk.

Bejuthat-e minden ember fia a török csa-lád e szentélyébe? — Be is, nem is.

Például: ha zongora van a háremben, azt meg is kell néha hangoltatni, de nő zongorahangoló más országban is alig található, s így annál kevésbé keleten; ha tehát el van hangolva a zongora, legyen bár a ház ura törökebb a töröknél, mégis meg kell azt hangoltatni s így a hangoló frankot (minden euró-pait így nevez a török) el kell hivatni. Azt lehetne kérdeni: vajjon nem lehetne-e a zongorát a háremből kivitetni a ház azon részébe, hol az ur szokott tartózkodni? Felelet: igen, de ezt nem teszik, és még sincs baj, mert mikor pl.: a hangoló a hárembe érkezik, az ott nem lát senkit, de őt látja mindenki, a ki akarja.

A hárem belseje, főleg a tehetős töröknél úgy van elrendezve, hogy a nők tetszésök sze-rint mindent és mindenkit láthatnak, de őket — ha csak szépelgésből vagy ritka véletlen-ségből nem — senki sem.

Hogyan irhatom hát le mindezt részle-tesen, ha oly nehéz, vagy plane lehetetlen a bejutás a hárembe? Egyszerűen azért t. olvasó, mert benn voltam a háremben, még pedig a ház urával.

A hárem nem volt üres, mert ott volt Kabuli pasa neje, odaliskje és gyönyörű foga-dott cserkesz fia.

Ezen 5 esztendő gyönyörű fiucsát — a mint Kabuli pasa maga mondá — ép egy évvel ezelőtt fogadta fiának, miután Allah fimagzat-tal meg nem áldá.

De hogyan juthattam és a hárembe?

A felelet nem épen egyszerű.

ért — elvesztettük a földi mennyországot.

A bölcseszek azt mondják: jobban van így.

Keleti nép létünkre a nyugati civilizáció áldozatai lettünk. És azt nagyrészt az erkölcsi világ fennkölt szellemű, magukat mártíromságra örömmel adó papjainak köszönhetjük.

Az erkölcsi világrend e lángoszlopai örömmel mondanak le a földi mennyországról, hogy biztossá maguknak azt a másikat. Ezek so-hasem tudják meg, hogy mi az a mézes hét.

Nem nőszülnek, sőt gazdasszonyt sem tar-tanak, ha csak az a negyven esztendőt be nem töltötte. Igaz, hogy nem is mennek déli vidékre ilyet keresni, — jó nekik a mérsékelt égövi is.

Az emberiség e kiváló »kasztja« külön-ben nem vonható abba a keretbe, a miben mi közönséges lények sürgünk, forgunk. Ők a ma-gasabb régió lakosai, teljesen ellentétök a jám-bor muszlimánoknak.

Ezeknél a mézes hét örökkön örökké tart.

Kezdődik ott, mikor a feleségedet ifju-nak van egy néhány kecskéje, tevéje, egy pár száz pászterje, miből vásárolhat egy néhány feleséget.

A nagykorúság ekkor kezdődik egyszerre a mézes héttel.

Ott a gazdagság fokmérője nem az, hogy

hány katasztrális hold földje van valakinek, ha-nem az, hogy hány feleséget képes uri módon eltartani. Egyébként — kivált az arab — uri módon magát tartja, édes keveset dolgozván, — a házi és mezei dolog az asszonyok gondja.

És milyen különös! Ott az örökös mézes hetek hazájában, a mit társadalmi erénynek nevezünk, a becsületesség, hűség, felebaráti, vendég, hazaszeretet stb. jobban ki van fejlődve, mint nálunk. (Kossuth szavai.)

Itt már meglehet határozni, hogy meddig szeretik egymást az emberek s meddig tart a mézes hét.

A sirig! — gondolod nyájas olvasó.

— Oh nem, tul a siron.

A paradicsom rózsás berkeiben ugyanis, a Tubafa árnyékában heverésző igazhitű mu-szulmánok száz ifju szüz (huri) áll a rendel-kezésére.

Mig ő az örökzöld pázsiton nyújtózkodik s szívja a csibukot s szörpöli a sorbethes csé-szét, addig a paradicsom legbájosabb huriai állanak körötte, várva, hogy a kegyelmes igaz hívó szemhunyorításával mit méltóztatik pa-rancsolni. »Csábitó juniói alakjuk olyan, mintha remekszobrász márványból faragta volna a szerelem Istennő oltárára, hófehér, karsu

derekukról ezüst abroncsról lefüggő szalago-kon Schirász, Kazanlik és az Olympus legüdebb illatos rózsái diszlenek; majd mandolint véve kezökbe, végig futnak annak arany selyem hurjain, »mint zephir az aeol hárfán« s elkez-denek énekelni a legcsengőbb, legedesebb, forró, észbontó szerelmes hangon egy-egy persa, arab szerelmi dalt, p. o.:

»Shirász rózsaberkein,
A menny fényugarain
Forró szívek álmain:
Születik a szerelem
Örökifju szerelem . . .!

Pokol jeges bércein,
Vérpadok vesztőhelyin,
Gyűlölő szív lángjain:
Nem hal meg a szerelem,
El ott is — a szerelem«!

(Hafiz.)

Mikor az utolsó trillázó akkord is vége felé jár, s az igazhitű muszulmán az élvezetek édes terhe alatt elmámorosodik, akkor a hurik itatnak vele gyorsan valami bűvös-bajos italt, a melytől mintha villám cikáznék át a tur-bánja tetejétől a papucsá orráig — egy minu-tum alatt ujja születik az s kezdődik az

1-ször: Mert a török háremében még saját rokonait sem fogadja, kivéve a nőrokonokat, s olyankor, midőn a nő a papucset az ajtó küszöbe elé teszi; ilyenkor a férjnek sem szabad belépni.

2-ször: A hárembe a nő atyja eljőhet látogatába, de csak a férj és a nő közös megegyezéssel.

3-ször: A nő férfi testvérei ritkán látják férjes nőtestvéreiket.

4-ször: Az idegen pedig soha.

Es így azt vélné a t. olvasó, hogy a török nő elevenen el van temetve; társadalmilag igen, mert hiszen a mi fogalmunk szerint ott nincs is társadalom; egészen más az ottani állapot, de azért van ám a török nőnek száz elfoglaltsága és török fogalom szerint szórakozása is. (Minden a fogalomtól függ.)

Már fontebb említém, hogy a nő ép annyira nő Törökországban, mint bárhol másutt, az az szende, jó, kedves, mikor kell, s főleg a mikor akar, azonban kedvetlen, szeszélyes, fufangos, akadékoskodó, szép és csunya grimace-t vágó, s főleg ezermester akkor, mikor neki bármely cél elérésére arra a bizonyos női ezermesterségre van szüksége.

Itt van tehát a nyitja annak, hogy én a hárembe bejutottam, természetesen akkor, mikor a férj is ott volt, történt pedig ez Kabuli pasa az igazhívő mozlem nagy ur nejeinek személyes kívánságára.

Tehát ez esetben is szükség volt ama bizonyos ezermesterségre, melyet fontebb említék.

Ha tehát én a hárembe bejutottam, azt korántsem Kabuli pasának (a Szultánnak neje ágán rokona) köszönhetem, kinek (felvilágosodottságának daczára a sok mende-monda végett sem) soha esze ágába nem jutott volna, hanem nejeinek.

E török delnő, kit én természetesen nem ismerék, egyet gondolt és imígyen szólt férjéhez: Kabuli pasához.

A nő: Nemde édes férjem, van mostanság egy madzsarli kamondzsi (magyar hegedűs) Stambulban?

A férj: Biz én azt nem tudom, de ha van is, mi következik ebből?

A nő: Egyéb semmi, csak hogy hallani akarnám.

A férj: De szép virágom! hol akarnád te őt hallani?

A nő: Itt a háremben.

A férj: Allah legyen kegyelmes és irgalmas hozzánk! de a te kívánságod nem teljesíthető.

A nő: (Ez már most az ezermesterség.) Nemde kedves férjem, Fazil pasa, ki most számkivetésben él európai gondolkozása végett, ne-

künk azt tanácsolja, hogy maradjunk jó mozlemek, de azért simuljunk már egyszer az ugynevezett nyugoti polgárosodáshoz és szokásokhoz, másképp a sors elsodor bennünket, mintha e világon se lettünk volna.

A férj: Hát te, hol meritted mind ezt a bölcességet?

A nő: Atyám beszélé, ki Fazil pasának böles könyvét olvasá.

A férj: Szép, szép, de mi ebből a következtetés?

A nő: Az, hogy simuljunk az európai szokásokhoz, Európában pedig az a szokás, hogy az ember saját házába, lakásába mindenképpen beereszthet, vagy meghíhat a kit akar, a nők fogadhatnak; fátol nélkül mutathatják magukat, stb.

A férj: Allah! Allah! a fejem fő bele, annyit kell hallanom egyszerre, hiszen én is tudom mind ezeket, de én a nyugotiakhoz való simulást nem épen a magyar hegedűsnél kezdeném, már azért sem, mert az olyasmit zenél, a mi talán nem is szép, és török nótáinkat daczára annak, hogy kardás, (a magyart hívják a törökök kardásnak, annyit jelent, hogy testvér) minden bizonyonnyal vagy nem ösmeri, vagy ha ösmeri is, bizonyosan nem játsza jól.

A nő: Hallgass meg! — Ép e végett akarom őt hallani, mert azt mondják, hogy a török zenét is tanulmánya tárgyává tevés, és hogy azokat nagyon is török szellemben értelmezi.

A férj: És ki mondá neked mind ezt?

A nő: Barátném, tudod, a magyar ezredes neje.

A férj: És ő neki?

A nő: Hát a férje, a ki őt már hallotta.

A férj: Kezdem már a dolgot érteni. No de azért nálunk való játékból még sem lesz semmi, mert ez egyszerűen: lehetetlen.

A nő: Lehetetlené csak a nemakarás teheti, de ugy tudom, te is akarod Fazil pasa európai szokásait.

A férj: Az igaz, csak hogy nem akarom a magyar hegedűssel kezdeni.

A nő: Látod, én oly jó vagyok hozzád, és te még ezt a kívánságomat sem akarod teljesíteni, pedig azt is tudják ám már Stambulban felőlem, hogy francziául is beszélek, meg hogy Smyrnában fátol nélkül lovagoltam végig a városon.

A férj: Erről jobb nem is beszélni; de most se erről, se a magyar hegedűsről, se más egyébről ne beszéljünk, mert távoznom kell — — — — — nincs időm! — —

A nő: Allah vezéreljen — — — — — hivd el a magyar hegedűst!

Ez olyaténképen volt esdekelve, hogy Kabuli pasa szívének faból kellett volna lennie, ha meg nem hallgatja neje kívánságát.

— Hahaha! — nevetett barátom. Hát lehet a világon olyan dolog, a mit meg ne lehessen tudni. A tudósok honnan tudják meg, hogy a tűzokádó hegyek kráterében mi van?

— Hja pajtas! azt könnyű kiokumálni, ha kihül és nem működik, lemennek bele kötélen és kifürkészik. Ez nem olyan fogas kérdés.

— Pedig látod, imhol a Kolumbus-tojás.

— Hogy hogy?

Megakarod tudni őt percz alatt, nem én tőlem, hanem arra egy legilletékesebb egyentől?

— Persze, hogy meg!

— No jer!

Ezzel karon csipett s vitt magával a kertbe — anyósához. Ennek tudnia kell, hisz ez már tullebbent a szerelem atmosphaeráján réges régen.

— Kedves drága anyuskám. — szólt barátom a lugasban ábrándozó anyósához, tessék nekem megmondani, hány éves koráig képes szerelmes lenni az ember!

A hatvanöt éves vén sárkány e kérdésre letévén pápaszemét az előtte heverő »Pikáns Lapok«-ra, öklelő szemekkel nézett vejére, majd rárivalt: »Hát mit tudom én még azt, eredj kérdezd meg valami vén szipirtyótól!«
Prosit!

Kabuli pedig azt jól tudta, mert sok ideig volt Franciaországban, hogy »ce que femme veut, dieu veut« (»a mit nő akar, Isten akar«) és így nem volt mit tennie, mint egy barátomhoz menni, a kinél történt az, mit én később leszek elmondandó.

Hogy pedig ezt a társalgást nő és férj közt honnan tudom?

Azt is később tudandja meg a t. olvasó: de azért előre is megsughatom. . . .

Kitől is hallhattam volna?!

A társalgásnál nem volt jelen csak a férj és a nő, én még akkor őket nem ismerém, miután pedig ez nem novella, hanem megtörtént dolog, tehát szükségkép kellett, hogy valaki ezt nekem elmondja.

De ki mondhatta hát el?

Talán valamelyik rabszolga, a ki hallgatózott a falak vagy az ajtó mellett?

Nem!

A ki neken ezt sokkal szebben elmondta mint én leírtam, — az nem volt más mint maga ő magassága: — — Kabuli pasa.

Ujdonságok. Reményi Debreczenben.

Debreczen, febr. 24.

Világhírű művész hazánkfiát nagy lelkesedéssel fogadta Debreczen közönsége, midőn ma reggel városunkba érkezett, hogy azzal a hegedűvel, mely a magyar névnek tengerentuli világ-részekben is becsülést szerzett, *elbucsuuzék* hazájától. Mindkét hangversenye iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy színházunk kicsinynek bizonyul, mert daczára, hogy minden helyet, az orchesterumot is kiadták, mégis sokan maradtak belépti jegy nélkül.

A »hegedű király« a mint nevezni szokták, lelkesült örömmel jött Debreczenbe, a magyarság központjába, s a mire más városok nem bírták rávenni, azt megteszi nekünk, azaz nem egy, de két hangversenyt tart.

Reményi Ede tegnapelőtt Nyiregyházán tartott hangversenyt s a ma reggeli nyolcz órai vonattal, mely azonban félórát késett, Debreczenbe érkezett.

A pályaudvaron nagy számu közönség várakozott. Ott voltak a »Csokonai kör«, a zenede és a városi dalárda elnökei s a választmány tagjai. Szerettük volna ott látni gróf *Dégenfeld József* főispánt, *Simonffy Inre* polgármestert és *Boczkó Sámuel* főkapitányt is.

Mikor a vonat berobogott, harsány éljenzés hangzott fel, mely csak erősbödött, midőn *Reményi Ede*, 17 éves fiával és *Bodó Alajos* zongora-művészszel kilépett a kocsiából. A művész középtermetű, arca borotvált. Korához képest könnyű léptekkel közeledett a reá városi közönség felé s megemelte kalapját üdvözlésére.

Vértesi Arnold a »Csokonai-kör« elnöke fogadta a művészt. Rövid üdvözlő beszédeben kifejezte a debreczeni közönség örömét, midőn e puritán város falai között hallhatjuk az ő bűbájos hegedűjét, mely messze tul a tengeren is a legnagyobb hődotat tárgya. A beszéd végeztével a közönség harsány éljenzésben tört ki, mely lecsillapulván, a művész látható meghatottsággal köszönté meg a lelkes fogadtatást. Engedjék meg neki, — mondá, — hogy csak röviden válaszol, mert hiszen imádott hazájába visszatérve, a lelkesedés szinte korlátlan kitörése s az elősmerés, melylyel mindenütt fogadják, szinte kifárasztják.

Ez után a művész és kísérői kocsiába ültek s a »Bika«-szállodába hajtottak. Sajnálattal kell azonban kijelentenünk, hogy tegnapi hírlünk, nevezetesen hogy Reményi a város *első fogatán* hajtat be a városba, nem teljesedett be; a világhírű művész *Vértesi Arnold* dal-megánfogatra ült, — lévén az ötös fogat csupán kormánypárti képviselők és képviselő-jelöltek, tehát muló dicsőséggel bíró férfiak számára fontartva. A »hivatalos« Debreczennek nincs érzése ahhoz, hogy Reményit a város vendége gyanánt üdvözölje s mint ilyet kitüntesse.

Ma este, hangverseny után, a »Bika«-szálloda földszinti éttermében Reményi tiszteltetére társas vacsora lesz, melyre a nagy közönség szívesen látatik.

*** A debreczeni függetlenségi kör** az általa bérben birt helyiségben, folyó évi március hó első napján délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre a kör tagjai ezennel tisztelettel meghívottnak. Tártyak: 1. Évi jelentés. 2. A pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, a pénztár állásáról. 4. A gazdasági bizottság jelentése a kör vagyoni állapotáról. 5. A tisztikar lemondása, és az új tisztikar, továbbá a választmány tagjainak megválasztása. 6. Indítványok tárgyalása. Együttal figyelmébe öhajjtjuk hozni a tagoknak a minél nagyobb számbani megjelenést, már csak azért is, mivel ha a közgyűlés határozat-képes nem lenne, új közgyűlést kellene összehívni. Debreczen, 1891. febr. 24. Tisztelettel B. Nagy János elnök. Dr. Kocsár Gábor főjegyző.

*** Tisztelgés Puky Gyulánál.** Debreczen sz. kir. város tanácsa és tisztviselői ma délelőtt 11 órakor tisztelegtek Puky Gyula debreczeni kir. táblai elnöknel, a városházán. Simonffy Imre polgármester kifejezte azt a ragaszkodást, melylyel Debreczen város a kir. táblához, ennek hivatalnokaihoz viseltetik, mire Puky Gyula válaszában azzal a szöveggel felelt, hogy az éremnek két oldala van, az egyik a ragaszkodás, melylyel Debreczen hazafias polgárságához ragaszkodik, a másik pedig az a ragaszkodás, melyet neki Debreczentől ki kell érdemelnie. Önök — folytató — előlegezték nekem a bizalmat s én a kötelezvényt azzal irom alá, hogy be fogom váltani. Én most, mondá tovább, egy fontos nyilatkozatot teszek, ez a nyilatkozat a köszönet, melyet Debreczen város nemcsak a bírói kartól, de az igazságügyminiszteriumtól is kiérdemelt azzal az áldozatkészségével, mely a kir. tábla felépítésénél és berendezésénél oly kiváló előzékenységet és pontosságot tett sajátjává. E beszéd után a jelen voltak lelkesen megjelenezték Puky Gyulát és a debreczeni kir. tábla bírói karát. A társalgás közben Puky Gyula felemeltette, hogy a múlt hónapban kihallgatáson volt a királynál, ki hálaosan és kellemes hangulattal emlékezett meg debreczeni látogatásáról és a fenyés fogadtatásról.

*** A Csokonai kör** f. február hó 26-án esütörtökön d. u. 5 órakor a városháza nagy tanácstermében felolvasó ülést tart, melynek tárgysorozata következő: Csiky Lajos: »Visszaemlékezés külföldi utamra.« Boldisár Kálmán: »Maria.« Benedek János: »Csokonai szerelme.« Debreczen 1891. február 20-án Dr. Tüdös János, szakosztályi titkár.

*** Késelő diák.** Tegnap délben véres verekedés történt a debreczeni collegium falai között. Szita József és Báthori József IV-ik gymnasiumi tanulók szóváltásba keveredtek, a minek az lett a vége, hogy Báthori a zsebkésével a bal lapoczká mellett hátba szurta Szitát. A sebesült tanulót azonnal a közkörházba vitték, hol a gyors segély következtében megmentették az életveszélytől. Ma már javuló felben van. A késelő tanulót a tanári kar fogja megbüntetni, mivel a rendőrség a collegiumi dolgokba nem avatkozik bele. Nem is kapott jelentést az esetről.

*** A farkasok** a rendkívüli hideg tél következtében, midőn élelmet szerezni nagyon bajos dolog, oly vakmerőkké lettek, hogy ellátogatnak a községekbe is. A múlt napokban Tépe község utcáján fenyés nappal vasilakkal üttek a farkasokat, melyek betolakodtak a legelénkebb utcába is.

Az iskolából.

Tanítónő: Mi a »szeretni« igen szenvedő alakja?
Leány: Házasodni.

*** Lövdődöző Romeo.** Welenczky Mátyás, a pénteki szerelmi dráma, hőse rohamosan gyógyul. Csupán egy kis láza van még, de beszélni már helyesen tud. Valószínűleg a napokban ki fogja őt hallgatni a kir. törvényszék.

*** Helyreigazítás.** Lapunk szombati számában a »Lövdődöző Romeo« cz. cikkbe tollhibából azon téves kifejezés csuszott be,

hogy Kovács László cipész-legény azért lött rá a mestere feleségére, mert reménytelenül szerelmes volt bele. Az igazság érdekében ki kell jelentenünk, hogy Kovács Lászlót mestere felesége sikkasztáson érte s Kovács László bosszúból lött rá. Ezen esetről tehát szerelmi drámáról szó sem lehet s a törvényszéki vizsgálat is azt bizonyította, hogy Kovács Lászlót a bosszu vezette tettének elkövetésére.

Csók-csattanás.

Ölelkezve állottak a kis csiz kaliczkája előtt, úgy várták, hogy a madárka csattogó hangján feléjük kiáltja: szeressetek, ez ad igazi boldogságot. A csiz makacs volt. Hiába kérte a leány, nem nyitotta meg csőrét, némán, fejét szárnyai közé húzva úgy ült a kalitka egyik szögletében. Néha-néha feltekintett apró okos szemével, aztán, mintha nem érdekelné semmi, ismét közönyösen huzódott össze.

Talán fájt szegénykének az egyedül valóság. Eszébe jutott az erdő, a hol szabadon ágról-ágra szökdécselt, aztán megfogta egy pajkos suhancz. Még akkor csak tanulta a röpködést s nem volt nála boldogabb. Minden reggel, a mikor az anyja elröpült, ő kiszökött a fészekből, oly jól esett a pajkos szabadság. Azt hitte, hogy nem is tudna boldogtalan lenni soha — és mégis az lett. Lépen ragadt, a ficzko megfogta.

A szegény kis csiz most egyedül üldögel a kaliczkában, csupán a kedves emlékek keresik fel. Hiába dédelgetik, etetik a kedves, fehér kezek, nem vidul ő fel azért. Jól tudja szegény, hogy az ő kötelessége a mulattatás, azért dédelgetik, de ha véletlenül elvesztené a hangját, nem szeretné senki. Talán el is bocsátának, akkor ismét szabad lenne.

A kis bolondot a sértett önért is segítette, hogy egy kis államesinyt kövessen el. Feltette magában: nem énekelek, azért sem! Hátha sikerülne és kibocsátának ebből a szűk katikából, mert ha még sokáig fogva lesz, talán a repülést is elfelejti, akkor aztán mit érne neki a szabadság, ha egyszer mégis ütni találna a boldog óra. Most, most kell kiszabadulnia! Néma is maradt állhatatosan.

A kis csiz nem is gondolta, hogy odakünn most milyen hideg tél van. Ott a szobában igaz, hogy tavasz volt telve szerelemmel, virágfakadással, a szerelem boldogsága kikaczagta a zord időt. A madárka ezen a boldogságon még inkább elkeseredett. Hogy ő olyan boldogtalan, mikor azok ott olyan boldogok, oly szabadok! Mérgesen nézett a lányra, a ki fehér kezével integetett neki s aztán piros ajkait összezsucosította kedvesen:

— Énekelj, drágám.

Azért sem, azért sem. És a kis bolond madár oda dugta a szárnya alá a fejét. Úgy fájt a szive s a szabad erdő hangulata ismét meglátogatta, legalább az emlék megédesíti az életét; de a remény is biztatta, hogy hátha sikerül a csiny? Mily boldogan röpülne ismét a szabadba, felkeresné a régi fészket, oda ülne az ösmerős ágra és hangos csicsérgéssel köszöntené a hasadó hajnalt. Viszontlátna ismét azokat a kedves testvéreket, kikkel annyit kergetőzött a lombok között. Mintha most is ott lenne. Bujócskát játszanak s ő a »hunyó«, neki kell felkeresni a többieket, de hova is bujhatnak el, csak legalább egy hangot adna valamelyik, az irányt rögtön kitalálna.

Ah! Felhangzik a szomszéd fáról a csattogás. Megvan, megvan! És a csiz örömmel ugrott fel, szárnyait összezsapdosta, aztán kis csőrei körüli búbajos csattogás tört elő.

Egyszerre csengő kaczagás ütötte meg a füleit. Oda nézett s mód nélkül szégyelte magát, mert nem volt az erdőben, de ugyanott a régi helyén, a kalitka szögletében, előtte állottak a szerelmesek, ragyogó szemmel. Különösen a leányka örült, kaczagott, hogy végre megszólalt a kedves madárka.

Szegény kis csiz! A csók-csattanás hogy félre vezette! Oda az államesiny, most már nem szabadul ki — s fájdalomában elkezdett csattogni. Nem is gondolta, hogy az ő hangja csupa csókcsattanásból van összerakva.

Leontesz.

CSARNOK.

A vis-á-vis.

— Elbeszélés. —

Írta s a debr. kereskedő ifjak önképző egyesületének febr. 13-án tartott felolvasó estélyén felolvasta:

Lovász János.

(Folyt. és vége.)

És a ficzko nem rosszul sejtett.

Egy tavaszias enyhe délután felhasználva a kellemes időt, hosszú sétát tettem a városban s mikor a nap utolsó sugarai beleütöttek a Schöckel hegy kopasz ormába, haza tértem. Kinyitottam ablakomat, hogy a friss levegőt szabadon hordja szobámba az enyhe szellő.

Áttekintettem a tulsó ablakokra s azok a legnagyobb csudálkozásomra nyitva állottak. Egy zongora, egy kis asztalka s néhány fotel látszott az egyik szobából.

Végre valahára! susogtam magamban el nem titkolható örvendéssel s kezembe véve egy újságot, ablakom mellé telepedtem. Ugy mutattam, mintha a legnagyobb figyelemmel olvasnám a lapot s nem is volnék kíváncsi arra, hogy vajjon ki lakhatik velem szemközt. Csibukomból azonban időnkint sűrű füstkarikákat bocsátottam ki s ezeken keresztül lopva át-át tekintettem a nyitott ablakokra.

Egyszerre kellemes női hang ütötte meg füleimet. Magas trillák, lágyan gördülő futamok, tiszta csengésű dallamok hangzottak fel a tulsó ablakból a nélkül, hogy ott valakit észrevettem volna. Pedig már a lapot rég félre dobtam és egész odaadással bámultam a nyitott ablakok felé. El nem fordultam volna e hangoktól egy félvilágért; hiszen elképzelhetik önök, mikor magam is muzsikális vagyok s azonkívül 3 heti unalom és kíváncsiság forrott bennem kielégítetlenül.

Végre a dal elhangzott és egy hölgy megjelent az ablaknál. Behuzta a táblákat s a bezárt üveg mellől rám vetette tekintetét. Észre vettem meglepetését, de azt hiszem, hogy én is elvesztettem nyugodtságomat. Képzetelemben rögtön felujult egész utazásom, mikor merengésemből felköltött egy női hang, majd a lecsukódó szemek, a lélegzetet szedő piros ajkak, s a fekete kendő alól kicsillámló fehér nyak. Igen! én nem csalódtam: az, a ki a szemközti ablaknál megjelent, nem volt más, mint az én alvó vis-a-vis-om, a ki egyszerre eltűnt a koscsiból. És ime most 3 hét leforgása után ismét találkozunk.

Ki tudná leírni azon éj izgató álmait, melyeket egy ilyen sokat ígérő semmi előz meg. Hogy forrott bennem a vágy, hogy zaklatott a türelmetlenség, hogy késztetett a tüzes vér, hogy bátorított a merészebbnél merészebb kitalálás és hogy andalított el a boldogító remény! Most megmosolyogni való semmiség, akkor a véletlen által tűzbe hozott vér természet szerinti felhevülése.

Réggel meginterviewoltam a házmeztér szomszédnőm kitéle felől. Nem mindennapi választ kaptam. A házmeztér úgy nyilatkozott, hogy az egy magyar születésű grófnő; férje 6—7 évvel ezelőtt halt meg és nejét meglehetősen szegénységben hagyta.

— Rosalie grófnő nagyon szereti vidékünket és itt maradt, hogy zongora és ének órákat adjon. Sokszor fog ön uram — fejezte be beszédét a házmeztér — megigézve állani ablakánál, — mikor a grófnő búbajos hangján eldanelja hazája bus dalait!

Elegét hallottam arra nézve, hogy kíváncsian várjam a történetendőket. Esténként, a mint lassan-lassan sötétség fátyolozta be az ut-

czák térségeit, vis-á-vis-m ablakából felhangzott egy-egy bus dal:

»Lehullott a rezgő nyárfa
Ezüst színű levelek...»

És én sötét szobámban az ablak mellé húzódom, megigézve, elbájolva hallgattam az andalító hangokat s egész önkénytelenül kezembe vettem hegedűmet s halkán, csakis magamnak játszva, kísértem vis-a-vis-m dalát. Egészen átadtam magamat a bus érzelmeknek, nem gondoltam másra, csak egy tulvilági dalmára, mely felhangzik a távolból, magával ragad, visz-visz a messzeségbe! S mikor már odaát elhallgatott a dal, én újra ismételtém:

»Isten hozzád édes,
Isten hozzád kedves!«

Hejh uraim! mondhatom önöknek, hogy a dal hatalma nagy! Engem és Rozalie grófnőt is minden nehézség nélkül összehozott egymással; a bemutatás csakhamar megtörtént és én a helyett, hogy nyitott ablakomból hallgattam volna a kedves vis-a-vis bubánatos dalait, esténként átmentem hozzá s bársony karszékebe mélyedve ábrándoztam a hangok lágy csengésén, a fájdalom igazi nyilvánulásán, vagy elővettem hegedűmet s egész odaadással kísértem gyönyörű dalait.

Ismert már bennünk et az egész utca Esténként, mikor megcsendültek az első hangok, megnyiták a szomszéd ablakok is s a lesötétített szobákból, vagy a ház előtt sétálgatva hűsögesen hallgattak bennünket.

Nem volt ez feltűnni vágyás, mert hiszen G. ben minden háznál van muzsikáló ember.

Néha aztán megtörtént, hogy Rosalie grófnéval egy kis sétát tettünk a parkban. Nem egyszer hallottam suttozni utánunk:

— Ezek duetteznek esténként!...

Későbbben sugdostak aztán egyebet is. Őh a szomszédok nagyon kíváncsiak szoktak lenni és nem elégsznek meg azzal, a mit a nyitott ablakon át hallani lehet. Ők sokkal többet szeretnek tudni. Gondolom azt is, hogy vajjon jobb felől vagy balfelől állok e én a grófnő mellett? vagy p. o. mit csinálunk mi a szünetek alatt? vajjon nem szerelmes-e az a fiatal ember a grófnőbe? Igaz, hogy a korkülömbőség meglehetősen nagy, de hát a dal hatalma még nagyobb!!

És addig addig sugtak-sugtak, míg az utcai pletyka egyszerre csak egész meztelenségében felütötte fejét.

A grófnő tanítványai egy napon ugyanis mind elmaradtak; helyettük egy ilyen forma tartalmu levelet hozott a posta.

»Igen tisztelt grófnő! Nagy sajnálatunkra füleinkhez jutott, hogy a grófnő esténként egy ismeretlen fiatal emberrel duettezik, egy olyan fiatal emberrel, a kinek talán se Istene, se házája, leányaink romlatlan erkölcsét megővni szent kötelességünk. Az, a mit a grófnő tesz, árt saját jó nevének, de kárára van tanítványainak is. Kijelentjük, hogy ha még továbbra is fentartja az ismeretséget szomszédjával, leányainkat nem bocsátjuk a tanórákra. A grófnő befogja látni, hogy emez eljárásunk nem akar sérelem lenni, de anyai kötelességünk elengedhetlen nyilvánulása stb.« Aláírva 10 vagy 12 előkelő név.

Rosalie grófnő könnyes szemekkel adta át nekem ezt a lesújtó levelet. Rám tekintett és hirtelen elfordult tőlem, hogy előtűdülő könnyeit felszárítsa.

Tudtam, mi a teendőm! Hebegtem valamit előtte, talán bocsánat-kérést, vagy... vigasztalást, vagy talán... de hát, hogy emlékezzem én mindezekre, aztán ő is válaszolt valamit, gondolom sajnálkozott, vagy talán, ha jól emlékszem igen, igen, sugott valamit...

Erre aztán közelebb léptem hozzá, gyöngéden megszorítottam kis kezét és ígéretet tettem arra nézve, hogy a mit most hallottam, nem tudja meg tőlem soha senkisémm...

Megengednek tehát hölgyeim és uraim, ha ezzel befejezem-ugyis hosszadalmassá vált elbeszélésemet.

Közzgazdaság.

Az istállók hőmérséke.

Az állatok egészségére, fejlődésére és gyarapodására kiváló befolyással bíró tényezők közt egyike a legfontosabbaknak: az istálló. Nagyon sokféle tekintet jó figyelembe az istálló berendezésénél, minők a világosság, a szellőztetés, a tágasság, a tisztaság s főleg a hőmérsék. Ez utóbbiról jó lesz az állattartó gazdáknak egyet-mást elmondani, — mert ha sokan tudják is, a mit tudniok kellene, a sok közül sajnos csak kevesen vannak, a kik meg is teszik, a mit e tudások szerint tenniök kellene. Kiváló négy házi állatunk igényeit az istálló hőmérséke iránt soroljuk fel az alábbiakban:

1. A ló. A célszerű istállóhőmérséklet a lovaknál, kivált ősszel és télen erős munkánál, jelentékeny tényezője az egészségnek. A lovak gyakran kiizadva kerülnek haza a munkából az istállóba; ha ilyenkor hűvös istállót találnak, igen gyakran meghűlésből származó betegségek lépnek föl. Általánosságban mondható, hogy a hideg évszakban inkább a melegentartásra, mint a hőmérséklet csökkentésére kell ügyelni. A lovak számára legalkalmasabb istállóhőmérsék 10—14° R = 12,5—17,5° C., átlag 12° R = 15° C. Oly istállóban, ahol nemesebb fajtájú lovak, továbbá szoptató anyakanczák vagy fiatal csikók tartózkodnak, az átlaghőmérsék valamivel nagyobb, körülbelül 14—15° R. legyen. Már említettük, hogy a meleg istálló, különösen a nagyon megerőltetett lovakat megóvja a meghűlésektől. Sok esetben azonban az átizzadt lovaknál még külön gondozás is szükséges. Az ilyen lovakról ne vegyük le azonnal a szerszámot, hanem takarókat rakjunk rá s csak ha ezek alatt elpárolgott az izzadság, szedjük le az állatról a szerszámokat.

2. A szarvasmarhák számára a legezés-szerűbb istállóhőmérsék 10—14° R., mi mellett megjegyzendő, hogy az igásökrök s a hizómarhák elviselik a legalacsonyabb hőfokokat, a tejelő és fiatal marha azonban a magasabb hőmérsékletet igényli. Igásökröknek a legalkalmasabb hőmérsék 13° R. meleg istálló. Alacsonyabb hőmérséknel a szőr felborzolódik és fényt veszti, a bőr pedig az izmokhoz tapad, +15° R. hőmérséknel viszont a légzés gyorsul, erőltetetté válik, az állatok sokat isznak és izzadnak, úgy testsúlyuk, mint térfogatuk eszökken.

3. A juhok a többi háziállatokénál alacsonyabb hőmérsékletet igényelnek az akolban, mivel gyapjutakarójuk alatt magasabb hőmérsékletnél sokat szenvednek. — Legjobban megfelelnek a 6—8° R. hőmérsék, ennél magasabb hőmérséklet csak a bányászás idején kívánnak. Közvetlenül a nyírás után szinten magasabb hőmérséklet (11—12° R.) igényelnek.

4. A sertések óljában 10—12 R. hőmérséknek kell uralkodnia. Az alacsonyabb hőmérsék a hizósertéseknek, a legmagasabb pedig a szoptató anyasertéseknek és malacoknak felelnek meg. A fajok is különbséget mutatnak hőmérsék igényeikben; így p. o. a vékonybőrű angol sertések több meleget kívánnak, mint a vastagbőrű fajták.

Minden istállóban, akolban vagy ölben egy hőmérőt kell felakasztani, mert különben a hőmérsék becslése nem megbízható. A hőmérőt legjobb az istálló közepén álló valamely oszlopra 1,5 m. magasságban felakasztani.

Végül még néhány intézkedést említünk fel az istállóknak melegen tartására vonatkozólag. Az elégtelen iszlálmolegnek igen számos okai lehetnek. Az egyik esetben pl. kevés állat van benne; ez esetben az üres állásokat szalmával kell kitölteni. Ha az ok az istálló túl magas voltában rejlik, akkor karók, vagy léczek alátámasztásával béleljük ki a tetőt szalmával. Az is lehet az elégtelen meleg oka, hogy az

istálló falai nedvesek, vagy erősen hővezető anyagból készültek, a legjobb segítség a szalmagyékények alkalmazása.

Gondoskodnunk kell télen jó, meleg és száraz alomról, mely nagyban hozzájárul az istálló hőmérsékének s még inkább az állat jóérzetének emeléséhez. Nem ritkán észlelheto, hogy a célszerűtlen szellőztetők idéznek elő hideget. Erre különös tekintettel kell lennünk a szellőztetők készítésénél. Egyáltalán istálló-épületek létesítésénél már eleve ügyeljünk arra, hogy az állatoknak egészséges, de ne tulsok helyük legyen, mert különben lesz ugyan jó levegőjük de télen szenvednek a hidegtől.

Jól záró ajtók és ablakok, egész ablaküvegek, szabályozható, szellőztetők, léghuzam elkerülése stb. szintén oly feltételek, mikről már jóelőre kell gondoskodnunk. Ha jól esik a gazdának, mikor téli estéken, munka után, jól fűtött kellemes szobába lép be, jusson észébe, hogy az állatok ugyanily élvezetben részesüljenek s gondoskodjék róla, hogy a rossz lelkiismeret ne kinozza őt, a miért jövedelemszerzőit elhanyagolja.

Budapesti gabnaárak. Febr. 23. Hivatalos jegyzések. Buza tavaszra 8.24 pénz, 8.26 áru, őszre 7.80 pénz, 7.82 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.21 pénz, 6.23 áru, jul.—aug.—pénz, — áru, aug.—szept. —pénz, — áru. Zab tavaszra 6.94 pénz, 6.96 áru, őszre 6.13 pénz, 6.15 áru. Káposztarepce aug.—szept. 13.70 pénz, 13.85 áru.

Kőbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

— febr. 21.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg. súlyban) —.— 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 48.½—49.50 4. Fiatal közép (páronként 251—320 klg. súlyban) 47.—47.½ 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő súlyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —.— 7. Közép (páronként 220—210 klg. súlyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 44.—45.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 45.—46.— 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 44.—45.00 Sertés létszám: 1891. febr. 20. napján volt készlet 87,134 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan. Nevelni való sertés malacz (4—11 hónapos korban) —.— Felhajtás

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Kedden 1891. február hó 24-én:

Reményi Ede

BÚCSÚ HANGVERSENYE.
Bodó Alajos zongoraművész közreműködésével két szakaszban.

M Ű S O R:

I. Szakasz.

1. „Andante és Finale“ a hegedű versenyből, Mendelssohn-tól, zongorakísérettel játssza Reményi Ede.

2. a) „Paraphrase de Concert, sur un thème de Schubert“ magán-hegedűre írta és játssza Reményi Ede.

2. b) „Habanera“ „Carmen“ dalműből Bizet magánhegedűre átírta és játssza Reményi Ede.

3. a) „Nocturne“ Chopin előadja Bodó Alajos.

3. b) „Menuette“ Jaderewski előadja Bodó Alajos.

3. c) „Berceuse“ bölcse dal Huber Károly előadja Bodó Alajos.

3. d) „Perpetuum mobile“ C. M. Weber előadja Bodó Alajos.

4. „Pleyera“ (halászdal) spanyol táncok. Sarasate, játssza Reményi Ede.

„Zapateado“ (vargatánc) spanyol táncok Sarasate, játssza Reményi Ede.

Az első és második szakasz közt:

A fal tövében.

Vigjáték 1 felvonásban, írta: Najac Emil.

SZEMÉLYEK:

Gabrielle — — — — Palotai P.
 Tristan — — — — Góth S.
 Kertész — — — — Szabó L.

II. Szakasz:

5. a) „Rigoletto“ Abránd Liszt. Zongorán előadja Bodó Alajos.
 5 b) XV. magyar Rapszodia. Liszt. Zongorán előadja Bodó Alajos.
 6. Magyar nemzeti népdalok, Reményitől játsza Reményi Ede.
 7. „Hommage à Paganini“ (hódolat Paganininak) sur le thème vel cor piu non mi scuto, magán hegedűre szerző és játsza Reményi Ede.
Felemelt helyárak. Alsó és közép-páholy 6 frt. Családi páholy 9 frt. Emeleti páholy 4 frt 50 kr. Támlásszék az első négy sorban 1 frt 80 kr. V—X. sorban 1 frt 50 kr. XI—XIV. sorban 1 frt 20 kr. Emeleti zártszék a két első sorban 1 frt, a többi sorokban 80 kr. Föld-zinti álló hely 60 kr. Tanuló és katona jegy 50 kr. Karzat 30 kr.

Holnap, szerdán 1891-évi február hó 25-én általános szünet:

Reményi Ede második hangversenye.

Csütörtökön, 1891. évi február hó 26-án páratlan bérletben, Góth Sándor jutalomjátékául:

HAMLET.

Felelős szerkesztő: Kósa Barna.

Kadók: Szinay Gyula főszerkesztő

Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Eladó.

Egy remekül berendezett kert, nyári lakkal, a mely a mellett jelentékeny jövedelmet is biztosít, rendkívül kedvező feltételek mellett és jutányos áron eladó.

Értekezhetni felőle Szinay Gyula ügyvédnél K.-Csapó-utca 383. sz. a.

Hirdetmény.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank 1890-ki évi 5-ik számú szelvényeit folyó év február 25-től kezdve darabonként 10 frttal beváltja.

Az igazgatóság.

Bécs, Mariengasse 4.

„Zum Zauberkönig.“



Pst! Legnagyobb Pst!

bécsi tréfas- és bűvész-készülékek gyára, ajánlja a m. tisztelt közönségnek bűvészeti-készülékek, társasjátékok, mulattató tárgy- s tréfas-czikkekből álló nagy raktárát.

Pikáns újdonságok csupán urak számára:

1. Szendergő görög nő. (mozgó) - - - - 25 kr.
 2. Legújabb frottirozó-készülék - - - - 15 „
 3. Füst-tréfas (nagyon pikáns) - - - - 55 „
 4. Gigerl és az ő szüze (csak uraknak) - - 35 „
 5. Az apáca tiltott uton (eredeti) - - - - 15 „
 6. Oh, az öröm, ha mi 8. együtt játszunk (átlátszó) 15 „
 7. Egy csoportozat 7 tréfas tárgyból, összesen 35 „
 8. Nagyszerű tréfa: Nyugalom háborító mindenütt alkalmazható - - - - 65 „
- Mind a 8 tárgy 2 frt 85 kr előleges beküldése mellett bérmentve és ajánlja.
- Gazdagon illusztrált árjegyzékek 20 kr helyegbeni beküldése után bérmentve.
- == Szobatusjátékok, osztályozva, 1 frt 50 krtól feljebb. ==

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN,

Ajánl

„ASTRALINE“

nevű legjobb salon petroleumot, mely nem robban még 70° C. mellett sem. Igen alkalmas minden szoba világításra, mert nem füstöl és nem terjeszt semmi szagot továbbá igen olcsó árak mellett

király-petroleumot

Angol fehér, Ananás, Jamaica, Cuba, Brazília

RUMOKAT,

CARAVÁN CSALÁDI THEAT

és

thea süteményeket

Különös figyelmébe ajánlva a mélyen tisztelt közönségnek a mai kornak megfelelő orvosiilag rendelt

Franczia cognacot

ugy belföldi leghiresebb világosít, a melyek nagy raktáron vannak.

KILLER EDE

butoraktára Debreczenben, főpiacz.

Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett

BUTOR RAKTÁRÁT

legújabb rajzokkal, szövetmintákkal, s nagyobb megrendeléseknél 150 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Teljes tisztelettel

Killer Ede.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben. Elvállal

TEMETÉSEK RENDEZÉSÉT

a leggyorsabbtól a legmagasabb igényeket kielégítőig, a legnagyobb csinna kiállítva, helyben mint vidéken.

HULLASZÁLLÍTÁST

szabadalmazott légmentes érczkoporsókban, minden irányban eszközöl, vasuton árszabály szerint.

Halottas kocsijai

a legmagasabb igényeknek megfelelnek

Mindennemű ércz- és művirág-koszorúk felirással vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért olcsó árért.

A midőn új vállalatomat a nagyérdemű közönség pártoló figyelmébe ajánlom: igérem, hogy számos éven keresztül szerzett tapasztalatomat a gyászoló felek irányában, szigorú pontosság és figyelem által fogom érvényesíteni.

Debreczen, 1890. november hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY,

temetkezési intézet-tulajdonos.

A „DEBRÉCZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindenemü nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendelket, kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb.

a legizlésebb kritika és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők. Uj vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRÉCZEN”

s nyomatik, ajánjuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Birosági nyomtatványok készletben vannak.

Nyomatott a „Debrezen” nyomda részvénytársaság nyomdájában. 1891.